
Anpartsselskabet af 28. Juni 2012

Avderødvej 27C, 2980 Kokkedal

Årsrapport for 2017

CVR-nr. 34 60 20 93

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 1 /6 2018

Jacob Østergaard
Bergenholtz
Dirigent

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Koncern- og årsregnskab

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december 14

Balance 31. december 15

Egenkapitalopgørelse 19

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december 20

Noter til årsregnskabet 21

Ledespåtegning

Direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 for Anpartsselskabet af 28. Juni 2012.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet og koncernregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets og koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af selskabets og koncernens aktiviteter og koncernens pengestrømme for 2017.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Fredensborg, den 1. juni 2018

Direktion

Jacob Østergaard Bergenholtz

Jesper Wadum Nielsen

Esben Bay Jørgensen

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejerne i Anpartsselskabet af 28. Juni 2012

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncernregnskabet og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt af resultatet af koncernens og selskabets aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret koncernregnskabet og årsregnskabet for Anpartsselskabet af 28. Juni 2012 for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2017, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som selskabet samt pengestrømsopgørelse for koncernen ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncernregnskabet og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncernregnskab og et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen eller selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog med-

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

føre, at koncernen og selskabet ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Odense, den 1. juni 2018

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Line Hedam
statsautoriseret revisor
mne27768

Brian Petersen
statsautoriseret revisor
mne33722

Selskabsoplysninger

Selskabet

Anpartsselskabet af 28. Juni 2012
Avderødvej 27C
2980 Kokkedal

CVR-nr.: 34 60 20 93
Regnskabsperiode: 1. januar - 31. december
Regnskabsår: 6. regnskabsår
Hjemstedskommune: Fredensborg

Direktion

Jacob Østergaard Bergenholtz
Jesper Wadum Nielsen
Esben Bay Jørgensen

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Rytterkasernen 21
5000 Odense C

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan koncernens udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	Koncern				
	2017	2016	2015	2014	2013
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Nettoomsætning	285.256	309.841	402.097	453.717	422.492
Bruttofortjeneste	147.287	145.841	199.346	228.015	182.827
Resultat af ordinær primær drift	-12.732	-21.397	10.141	32.381	33.885
Resultat før finansielle poster	-12.726	-21.253	10.183	32.423	34.489
Resultat af finansielle poster	-4.025	-6.169	726	-1.910	-6.121
Årets resultat	-14.984	-23.489	7.840	10.882	9.605
Balance					
Balancesum	351.030	410.503	460.617	505.748	415.129
Egenkapital	184.624	201.182	230.700	115.820	92.938
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	20.360	14.608	32.982	19.976	17.342
- investeringsaktivitet	-1.974	-5.285	-10.377	-79.139	-19.317
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-1.239	-1.841	-5.711	-24.390	-20.150
- finansieringsaktivitet	-6.342	-23.255	-15.619	18.374	-34.078
Årets forskydning i likvider	12.044	-13.932	6.986	-40.789	-36.053
Antal medarbejdere	229	246	296	297	228
Nøgletal i %					
Bruttomargin	51,6%	47,1%	49,6%	50,3%	43,3%
Overskudsgrad	-4,5%	-6,9%	2,5%	7,1%	8,2%
Afkastningsgrad	-3,6%	-5,2%	2,2%	6,4%	8,3%
Soliditetsgrad	52,6%	49,0%	50,1%	22,9%	22,4%
Forrentning af egenkapital	-7,8%	-10,9%	4,5%	10,4%	7,7%
EBITDA	13.191	5.143	33.249	58.727	51.802
EBITDA-margin	4,6%	1,7%	8,8%	12,9%	12,3%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Koncernens aktivitet består i salg, udvikling og design samt fremstilling, installation og servicering af hydrauliske, elektriske og mekaniske konstruktioner til offshore, maritime og industrisektoren.

Markedsoverblik

Koncernen sælger sine løsninger globalt, dog med hovedvægten på det nordeuropæiske marked. Koncernen ser stigende internationale markedsmæssige muligheder, hvorfor der løbende overvejes etablering af selskaber i andre lande.

Udvikling i året

Koncernens resultatopgørelse for 2017 udviser et underskud på TDKK 14.984, og koncernens balance pr. 31. december 2017 udviser en egenkapital på TDKK 184.624.

Resultatet kan væsentligt henføres til fald i aktiviteterne som har medført at det gennemsnitlige antal ansatte i koncernen er reduceret til 229 mod 246 sidste år.

Udviklingen skal sammenholdes med at koncernen i årsrapporten for 2016 forventede en fremgang i aktivitetsniveau og positiv udvikling omsætning, samt en væsentlig forbedring af koncernen driftsresultat.

Kapitalberedskabet

Ledelsen vurderer regelmæssigt, om koncernens har en tilstrækkelig kapitalstruktur, ligesom bestyrelsen løbende vurderer, om selskabets kapitalstruktur er i overensstemmelse med selskabets og dets interessenters interesser. Det overordnede mål er at sikre en kapitalstruktur som understøtter en langsigtet lønsom vækst.

Større udsving i koncernens arbejdskapital kan forekomme grundet størrelsen af de projekter som koncernen indgår. Koncernen sørger til en hver tid for at have det fornødne kapitalberedskab til at imødegå disses udsving.

Pr. 31. december 2017 udgør koncernens rentebærende gæld netto i alt MDKK 98 (31. december 2016 MDKK 115), hvilket vurderes som et rimeligt niveau set i forhold til det aktuelle behov for finansiell fleksibilitet.

Det er ledelsens vurdering, at den nuværende kapitalstruktur giver den nødvendige fleksibilitet til at imødegå virksomhedens fremadrettede strategi.

Ledelsesberetning

Oplysninger om ejerskab og ledelse

Anpartsselskabet af 28. juni 2012 er ejet af kapitalfonden BWB Partners. Anpartsselskabet af 28. juni 2012 ejer 51,36 % af selskabet 28. juni 2012 II A/S, som ejer 100 % af SH Group koncernen. Den resterende ejerandel i selskabet 28. juni 2012 II A/S ejes af en række ledende medarbejdere, bestyrelse og tidligere hovedaktionærer i SH Group A/S.

BWB Partners er repræsenteret i bestyrelsen for SH Group A/S via Jacob Bergenholtz (næstformand, indtrådt 12.05.2014) og Esben Bay Jørgensen (indtrådt 19.09.2012).

I bestyrelsen i SH Group A/S sidder desuden Håvard Haanes (formand, adm. Direktør, indtrådt 20.11.2015), Geir Høiland (SVP, IKM Gruppen, indtrådt 12.06.2013), Martin Fruergaard (adm. Direktør UltraGas, indtrådt 01.12.2015), Lars Præst (teknisk direktør SH Group, indtrådt 09.09.2005), Jeppe Sonne (salgsdirektør SH Group, indtrådt 09.09.2005).

Af bestyrelsen i SH Group A/S er der nedsat et særligt revisionsudvalg, som varetager overvågning af regnskabsaflæggelsesprocessen, interne kontrolsystemer og risikostyringssystemer. Der afholdes 4-6 årlige bestyrelsesmøder og 2 møder i revisionsudvalget. Alle bestyrelsesmedlemmer er indstillet af aktionærene i forening.

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Drift

Der påhviler ikke koncernen særlige driftsrisici.

Markedsrisici

Koncernens anvendelse af stål mv. som råvare medfører en særlig risiko, idet prisstigninger kun i relativt begrænset omfang kan indregnes i prisen på de færdige produkter. Endvidere er afsætningen af visse af selskabets produkter afhængig af udviklingen i olieprisen.

Valutarisici

I al væsentlighed foregår koncernens køb og salg enten i euro, norske og danske kroner. Der indgås ikke spekulative valutadispositioner.

Renterisici

Koncernen foretager ingen afsikring af renterisici, hvorfor selskabet er udsat for udsving i renteniveauet på både korte og lange renter.

Ledelsesberetning

Kreditrisici

Koncernen vurderer løbende sine økonomiske samarbejdspartnere. Ved indgåelse af salgskontrakter, forsøges der til stadighed at sikre løbende indbetalinger som modsvarer de omkostninger som oparbejdes ved projektgennemførelse. Historisk set har koncernen kun haft uvæsentlige tab på debitorer.

Interne kontroller og risikostyringssystemer

Bestyrelse og direktion har det overordnede ansvar for koncernens risikostyring og interne kontroller i forbindelse med regnskabsaflæggelsen.

Den organisatoriske struktur og de interne retningslinjer udgør kontrolmiljøet sammen med love og andre regler gældende for koncernen.

Ledelsen vurderer løbende koncernens organisationsstruktur og bemanding samt fastlægger og godkender overordnede politikker, procedurer og kontroller i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen.

I relation til regnskabsaflæggelsen har ledelsen særligt fokus på forretningsgange og interne kontroller inden for følgende områder og regnskabsposter, som understøtter, at regnskabsaflæggelsen sker betryggende.

- Indtægtsførsel og opgørelse af igangværende arbejder efter produktionsprincippet
- Styring af varebeholdninger, herunder nedskrivningsprincipper
- Debitorstyring, herunder hensættelsesvurderinger

Koncernen har etableret en formel koncernrapporteringsproces, der omfatter en månedlig rapportering, som blandt andet består af budgetopfølgning, vurdering af performance og opfyldelse af vedtagne mål mv.

Baseret på rapporteringen bliver der ud over bestyrelsesmøder løbende afholdt telefonmøder med formanden hvor rapporteringen gennemgås. Centrale personer fra selskabet deltager på disse møder.

Strategi

Det er koncernens strategi at udvikle, producere og levere produkter og services af højeste kvalitet, med en løbende ekspansiv profitabel vækst. Målet er at skabe vækst igennem organisk udvikling, samtidig med at mulighederne for strategiske samarbejder samt opkøb løbende undersøges.

Målsætninger og forventninger for det kommende år

For året 2018 forventer koncernen fremgang i aktivitetsniveau og positiv udvikling i omsætning. Dette kombineret med en række allerede gennemførte organisatoriske tilpasninger forventes at medvirke til væsentlig forbedring af koncernens driftsresultat.

Ledelsesberetning

Forskning og udvikling

Der er i 2017 ikke aktiveret udviklingsomkostninger.

Videnressourcer

Koncernen udfører ingeniøropgaver, men der er ikke speciel afhængighed af enkeltpersoner.

Redegørelse for samfundsansvar

Koncernen arbejder aktivt for at blive opfattet som en ansvarlig koncern. Retningen for arbejdet med samfundsansvar er styret af vores politikker for samfundsansvar. Der er i koncernen implementeret politikker for menneskerettigheder, miljø og klima.

Menneskerettigheder

Det er koncernens holdning, at vi skal behandle hinanden og andre med medmenneskelig respekt. Koncernen respekterer mennesker, som de er, uanset køn, alder, herkomst, trosretning m.m. Koncernen ønsker ikke at samarbejde med virksomheder, der er korrumpere. Respekt og omgangstone er løbende blevet drøftet i 2017 og er en naturlig del af udvalgs møder. En væsentlig del af et godt arbejdsmiljø er en respektfuld tone imellem medarbejdere, dette prioriteres løbende, herunder ved medarbejder udviklingssamtaler. Ledelsen er i 2017 ikke bekendt med, at vores samarbejdspartnere har haft adfærd, der strider mod koncernens værdier.

Miljø og klima

Koncernens produktion medfører ikke speciel påvirkning af det eksterne miljø. Koncernen følger dette nøje og udarbejder blandt andet en miljøredegørelse. Koncernen har opstillet miljømål for henholdsvis affald og brug af kemi til at sikre miljøet, samt at påvirke medarbejdere mindst muligt.

Koncernen har i 2017 fortsat arbejdet på flere indsatsområder herunder, daglig affaldssortering, kemikalieoprydning samt overholdelse af vilkår i miljøgodkendelse.

Omkring kemikalieoprydning søges styring og forbedring af kemiske påvirkninger, således at miljøet og medarbejderne skånes bedst muligt. Dette gøres blandt andet ved at finde bedre produkter, som kan det samme. Ligeledes kan der opstå specifikke kundekrav i forhold til vores miljøpåvirkninger, herunder kemikalier. Koncernen anvender store mængder hydraulikolie, og som oftest skal pumpes af tønder. Tønderne med hydraulikolie er nød til at stå tæt på arbejdsstedet, hvilket ikke altid levner plads til store opsamlingskar. For at undgå risici for spild er investeret i små opsamlingskar på hjul, således tønder kan flyttes efter behov.

Koncernens miljøgodkendelse kræver egenkontrol med vedligeholdelse af filter og udskiftning af filtermateriale for udsugningsanlæg.

Koncernen er fokuseret på hvordan produktionen samt det tilhørende energiforbrug påvirker miljøet. I den forbindelse forsøges konstant at reducere energiforbruget, senest via implementering af anbefalinger fra

Ledelsesberetning

energikonsulenter.

På nuværende tidspunkt er koncernen ikke miljøcertificeret, men arbejder systematisk efter standardiserede principper. Nedskevne politikker samt både kortsigtede og langsigtede miljømål skal bidrage til at bringe CO₂, SO₂ og NOX påvirkninger ned ved reduktion af energiforbrug og affald.

Den samlede effekt af miljøarbejdet er positivt, hvor egenkontrollen ikke har givet anledning til bemærkninger.

Koncernen har i regnskabsåret haft fokus på andre elementer end samfundsansvar og har derfor ikke indfriet planerne fra sidste år om at nedsætte en komite, som har til formål at bistå direktionen i relation til arbejdsmiljø, menneskerettigheder og antikorrruption. Koncernen har fortsat til hensigt at nedsætte en sådan komite i fremtiden/fremadrettet, således der sikres fremskridt vedrørende samfundsansvar.

Ledelsesberetning

Redegørelse for kønsmæssig sammensætning

Anpartsselskabet af 28. juni 2012 er som koncernselskab omfattet af årsregnskabslovens §99b om det underrepræsenterede køn, og har således pligt til at redegøre for kønssammensætningen af det øverste ledelsesorgan, bestyrelsen, samt for politik, indsats og resultater for øgning af det underrepræsenterede køn på øvrige ledelseslag.

Måltal for øverste ledelsesorgan

For at sikre en afbalanceret kønsfordeling i koncernens øverste ledelsesorgan (direktionen) arbejder Anpartsselskabet af 28. juni 2012 nu mod et mål om minimum et kvindeligt medlem i direktionen senest 2020. I indeværende regnskabsår har direktionen bestået af 3 mandlige medlemmer og ejerkredsen har i perioden ikke fundet det relevant at skifte ud i den siddende bestyrelse. Den fastsatte målsætning er derfor endnu ikke indfriet. Direktionen vil fremadrettet så vidt muligt indstille egnede kvindelige kandidater med henblik på at nå den opstillede målsætning.

Ligestilling i Anpartsselskabet af 28. juni 2012's øvrige ledelsesniveauer

Anpartsselskabet af 28. juni 2012 har samlet set under 50 medarbejdere, og har således ikke pligt til at opstille og redegøre for en politik til øgning af det underrepræsenterede køn på øvrige ledelseslag.

Konsolideret status for det underrepræsenterede køn i koncernen

Anpartsselskabet af 28. juni 2012 har valgt alene at redegøre konsolideret for de selskaber i koncernen, der på grund af deres regnskabsklasse selv er omfattet af pligt til at redegøre for det underrepræsenterede køn i henhold til årsregnskabslovens §99b.

Ud over koncernledelsen er alene SH Group omfattet af rapporteringskravene. SH Group har revideret deres tidligere målsætning og arbejder nu mod et mål om minimum et kvindeligt medlem i bestyrelsen senest 2020 (tidl. 2025). I indeværende regnskabsår har bestyrelsen bestået af 7 mandlige medlemmer og ejerkredsen har i perioden ikke fundet det relevant at skifte ud i den siddende bestyrelse. Den fastsatte målsætning er derfor endnu ikke indfriet. SH Group's bestyrelse vil fremadrettet så vidt muligt indstille egnede kvindelige kandidater til bestyrelsen.

SH Group's ledelse har fælles ansvar for identificering og udvikling af ansatte, som ønsker en karriere som leder med personale- og eller områdeansvar. Ledelsen har med sin politik i udvælgelsesprocessen, udover evner, ambitioner og talent ligeledes fokus på det overordnede behov for en afbalanceret kønsmæssig fordeling af det fremtidige ledelseslag i virksomheden. SH Group har i 2017 forsøgt at forbedre grundlaget for at øge andelen af kvinder på øvrige ledelseslag gennem at tilbyde lige muligheder for efteruddannelse, sikre at avertering retter sig mod både mandlige og kvindelige kandidater samt ved at sikre at ydelser fra headhuntere, hvis muligt har indbefattet både kvindelige og mandlige, mulige kandidater. SH Group ansætter altid den bedste kandidat til jobbet, hvilket konkret i 2017 har betydet at kønsfordelingen på øvrige ledelseslag er uændret.

Ledelsesberetning

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Usædvanlige forhold

Koncernens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2017 samt resultatet af koncernens aktiviteter og pengestrømme for 2017 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

DVCA's retningslinjer

Som kapitalfondsejet koncern følger koncernen DVCA's anbefalinger til god selskabsledelse. Der henvises til www.DVCA.dk, for nærmere information omkring retningslinjerne.

Årsrapport 2017 forefindes ikke på koncernens hjemmeside, men kan fremsøges via cvr.dk.

Resultatopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2017	2016	2017	2016
		TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Nettoomsætning	1	285.256	309.841	0	0
Andre driftsindtægter		6	144	0	0
Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer		-112.384	-132.956	0	0
Andre eksterne omkostninger		-25.591	-31.188	-28	-35
Bruttoresultat		147.287	145.841	-28	-35
Personaleomkostninger	2	-134.096	-140.698	0	0
Resultat før afskrivninger/ EBITDA		13.191	5.143	-28	-35
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver	3	-25.917	-26.396	0	0
Resultat før finansielle poster		-12.726	-21.253	-28	-35
Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder		0	0	-7.857	-10.019
Finansielle indtægter	4	1.327	884	0	0
Finansielle omkostninger	5	-5.352	-7.053	-7	-2
Resultat før skat		-16.751	-27.422	-7.892	-10.056
Skat af årets resultat	6	1.767	3.933	8	8
Årets resultat		-14.984	-23.489	-7.884	-10.048

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		2.965	11.389	0	0
Erhvervede patenter		371	5.356	0	0
Software		9.452	0	0	0
Goodwill		185.461	197.833	0	0
Immaterielle anlægsaktiver	7	198.249	214.578	0	0
Grunde og bygninger		44.247	46.854	0	0
Produktionsanlæg og maskiner		2.616	4.449	0	0
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		11.541	15.457	0	0
Materielle anlægsaktiver under udførelse		1.298	650	0	0
Materielle anlægsaktiver	8	59.702	67.410	0	0
Kapitalandele i dattervirksomheder	9	0	0	97.047	105.583
Finansielle anlægsaktiver		0	0	97.047	105.583
Anlægsaktiver		257.951	281.988	97.047	105.583

Balance 31. december

Aktiver

	Note	Koncern		Morderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Varebeholdninger	10	14.332	17.344	0	0
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		53.823	59.691	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning	11	21.835	42.958	0	0
Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder		0	0	10	10
Andre tilgodehavender		359	410	0	0
Udskudt skatteaktiv	15	0	0	20	12
Selskabsskat		142	142	0	0
Periodeafgrænsningsposter	12	1.433	4.980	0	0
Tilgodehavender		77.592	108.181	30	22
Likvide beholdninger		1.155	2.990	872	999
Omsætningsaktiver		93.079	128.515	902	1.021
Aktiver		351.030	410.503	97.949	106.604

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Selskabskapital		84	84	84	84
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode		0	0	8.238	16.775
Overført resultat		96.845	105.409	88.608	88.635
Egenkapital henført til kapitalejere af moderselskabet		96.929	105.493	96.930	105.494
Minoritetsinteresser		87.695	95.689	0	0
Egenkapital	13	184.624	201.182	96.930	105.494
Hensættelse til udskudt skat	15	9.496	12.821	0	0
Garantihensættelser	16	1.696	1.398	0	0
Hensatte forpligtelser		11.192	14.219	0	0

Balance 31. december

Passiver

	Note	Koncern		Moderselskab	
		2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Gæld til realkreditinstitutter		14.690	15.964	0	0
Kreditinstitutter		7.358	8.809	0	0
Leasingforpligtelser		1.601	4.971	0	0
Langfristede gældsforpligtelser	17	23.649	29.744	0	0
Gæld til realkreditinstitutter	17	1.256	1.203	0	0
Kreditinstitutter	17	69.092	82.971	0	0
Leasingforpligtelser	17	3.370	3.370	0	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		29.615	50.547	0	0
Igangværende arbejder for fremmed regning, forpligtelser	11	8.722	5.865	0	0
Gæld til tilknyttede virksomheder		0	92	991	1.083
Selskabsskat		358	0	0	0
Anden gæld		19.152	21.310	28	27
Kortfristede gældsforpligtelser		131.565	165.358	1.019	1.110
Gældsforpligtelser		155.214	195.102	1.019	1.110
Passiver		351.030	410.503	97.949	106.604
Resultatdisponering	14				
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	20				
Nærtstående parter	21				
Anvendt regnskabspraksis	22				

Egenkapitalopgørelse

Koncern

	Reserve for nettoopskrivning efter den indre		Overført resultat	Egenkapital ekskl. minoritets-		I alt
	Selskabs-kapital	værdis meto- de		tets- interesser	Minoritets- interesser	
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	84	0	105.409	105.493	95.689	201.182
Valutakursregulering	0	0	-670	-670	-605	-1.275
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	0	-10	-10	-289	-299
Årets resultat	0	0	-7.884	-7.884	-7.100	-14.984
Egenkapital 31. december	84	0	96.845	96.929	87.695	184.624

Moderselskab

	Reserve for nettoopskrivning efter den indre		Overført resultat	Egenkapital ekskl. minoritets-		I alt
	Selskabs-kapital	værdis meto- de		tets- interesser	Minoritets- interesser	
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. januar	84	16.775	88.635	105.494	0	105.494
Valutakursregulering udenlandske enheder	0	-670	0	-670	0	-670
Øvrige egenkapitalbevægelser	0	-10	0	-10	0	-10
Årets resultat	0	-7.857	-27	-7.884	0	-7.884
Egenkapital 31. december	84	8.238	88.608	96.930	0	96.930

Pengestrømsopgørelse 1. januar - 31. december

	Note	Koncern	
		2017 TDKK	2016 TDKK
Årets resultat		-14.984	-23.489
Reguleringer	18	28.175	28.489
Ændring i driftskapital	19	12.391	17.389
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		25.582	22.389
Renteindbetalinger og lignende		1.327	884
Renteudbetalinger og lignende		-5.352	-7.159
Pengestrømme fra ordinær drift		21.557	16.114
Betalt selskabsskat		-1.197	-1.506
Pengestrømme fra driftsaktivitet		20.360	14.608
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-1.000	-3.778
Køb af materielle anlægsaktiver		-1.239	-1.841
Salg af materielle anlægsaktiver		5	334
Andre reguleringer		260	0
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-1.974	-5.285
Tilbagebetaling af gæld til realkreditinstitutter		-1.221	-1.203
Tilbagebetaling af gæld til kreditinstitutter		-1.451	-13.016
Tilbagebetaling af leasingforpligtelser		-3.370	-2.770
Optagelse af gæld hos tilknyttede virksomheder		0	92
Køb af egne kapitalandele		-300	-2.294
Andre reguleringer		0	-4.064
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		-6.342	-23.255
Ændring i likvider		12.044	-13.932
Likvider 1. januar		-79.981	-66.049
Likvider 31. december		-67.937	-79.981
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		1.155	2.990
Kassekredit		-69.092	-82.971
Likvider 31. december		-67.937	-79.981

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
1 Nettoomsætning				
Geografiske markeder				
Danmark	140.419	156.531	0	0
Norden	25.579	54.878	0	0
Europa	22.181	47.898	0	0
Asien	75.270	36.649	0	0
Amerika	19.458	11.867	0	0
Øvrig	2.347	2.018	0	0
	285.256	309.841	0	0
2 Personaleomkostninger				
Lønninger	114.141	122.170	0	0
Pensioner	13.793	14.551	0	0
Andre omkostninger til social sikring	3.797	3.564	0	0
Andre personaleomkostninger	2.365	2.413	0	0
	134.096	142.698	0	0
Overført til produktionslønninger	0	-2.000	0	0
	134.096	140.698	0	0
Heraf udgør vederlag til direktion:				
Direktion og bestyrelse	3.021	3.048	0	0
	3.021	3.048	0	0
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	229	246	0	0

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
3 Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver				
Afskrivninger af immaterielle anlægsaktiver	17.330	17.517	0	0
Afskrivninger af materielle anlægsaktiver	8.587	8.879	0	0
	25.917	26.396	0	0
4 Finansielle indtægter				
Andre finansielle indtægter	1.327	884	0	0
	1.327	884	0	0
5 Finansielle omkostninger				
Andre finansielle omkostninger	5.352	7.053	7	2
	5.352	7.053	7	2
6 Skat af årets resultat				
Årets aktuelle skat	414	1	0	0
Årets udskudte skat	-1.975	-3.558	-8	-8
Regulering af skat vedrørende tidligere år	-206	-284	0	0
	-1.767	-3.841	-8	-8
der fordeler sig således:				
Skat af årets resultat	-1.767	-3.933	-8	-8
Skat af egenkapitalbevægelser	0	92	0	0
	-1.767	-3.841	-8	-8

Noter til årsregnskabet

7 Immaterielle anlægsaktiver

Koncern

	Færdiggjorte udviklings- projekter	Erhvervede patenter	Software	Goodwill	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	24.945	7.654	0	246.830	279.429
Tilgang i årets løb	0	0	1.000	0	1.000
Afgang i årets løb	-954	0	0	0	-954
Overførsler i årets løb	-9.300	-6.280	15.580	0	0
Kostpris 31. december	14.691	1.374	16.580	246.830	279.475
Ned- og afskrivninger 1. januar	13.556	2.298	0	48.997	64.851
Årets afskrivninger	1.449	275	3.233	12.372	17.329
Tilbageførte afskrivninger på årets afgang	-954	0	0	0	-954
Overførsler i årets løb	-2.325	-1.570	3.895	0	0
Ned- og afskrivninger 31. december	11.726	1.003	7.128	61.369	81.226
Regnskabsmæssig værdi 31. december	2.965	371	9.452	185.461	198.249
Heraf finansielle leasingaktiver	0	0	3.454	0	3.454

Udviklingsprojekter vedrører gruppens udvikling af Solas-system til det globale marked. Gennem 2016 er der foretaget udvikling samt fremstillet eksemplarer af det nye system. Salg af systemet er påbegyndt og levering er foretaget i indeværende regnskabsår.

Noter til årsregnskabet

8 Materielle anlægsaktiver

Koncern

	Grunde og bygninger	Produktions- anlæg og maskiner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	Materielle anlægsaktiver under udførelse	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. januar	72.921	27.252	30.942	649	131.764
Valutakursregulering	0	0	-12	0	-12
Tilgang i årets løb	0	381	99	759	1.239
Afgang i årets løb	0	-532	-671	-87	-1.290
Overførsler i årets løb	0	23	0	-23	0
Kostpris 31. december	<u>72.921</u>	<u>27.124</u>	<u>30.358</u>	<u>1.298</u>	<u>131.701</u>
Ned- og afskrivninger 1. januar	26.067	22.803	15.485	0	64.355
Valutakursregulering	0	0	6	0	6
Årets afskrivninger	2.607	1.996	3.984	0	8.587
Årets ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	0	-287	0	-287
Tilbageførte ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-291	-371	0	-662
Ned- og afskrivninger 31. december	<u>28.674</u>	<u>24.508</u>	<u>18.817</u>	<u>0</u>	<u>71.999</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>44.247</u>	<u>2.616</u>	<u>11.541</u>	<u>1.298</u>	<u>59.702</u>
Heraf finansielle leasingaktiver	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>1.939</u>	<u>0</u>	<u>1.939</u>

Noter til årsregnskabet

	Moderselskab	
	2017	2016
	TDKK	TDKK
9 Kapitalandele i dattervirksomheder		
Kostpris 1. januar	88.809	88.598
Tilgang i årets løb	0	211
Kostpris 31. december	<u>88.809</u>	<u>88.809</u>
Værdireguleringer 1. januar	16.775	29.790
Valutakursregulering	-670	429
Årets resultat	-7.857	-12.679
Årets regulering af sikringsinstrumenter til dagværdi	0	420
Øvrige egenkapitalbevægelser, netto	-10	-1.186
Værdireguleringer 31. december	<u>8.238</u>	<u>16.774</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. december	<u>97.047</u>	<u>105.583</u>

Kapitalandele i dattervirksomheder specificeres således:

Navn	Hjemsted	Selskabskapital	Stemme- og ejerandel
28. Juni 2012 II A/S	Svendborg	TDKK 2.337	52%

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
10 Varebeholdninger				
Råvarer og hjælpematerialer	2.222	2.299	0	0
Varer under fremstilling	599	662	0	0
Færdigvarer og handelsvarer	11.511	14.383	0	0
	<u>14.332</u>	<u>17.344</u>	<u>0</u>	<u>0</u>

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
11 Igangværende arbejder for fremmed regning				
Salgsværdi af igangværende arbejder	170.702	322.972	0	0
Modtagne acontobetalinge	-157.589	-285.879	0	0
	13.113	37.093	0	0
Indregnet således i balancen:				
Igangværende arbejder for fremmed regning under aktiver	21.835	42.958	0	0
Modtagne forudbetalinger under passiver	-8.722	-5.865	0	0
	13.113	37.093	0	0

12 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgør forudbetalte omkostninger til produktionen.

13 Egenkapital

Selskabskapitalen er fordelt således:

	Antal	Nominel værdi TDKK
A-anparter	49	49
B-anparter	32	32
C-anparter	3	3
		84

Der har ikke været ændringer i selskabskapitalen i de seneste 5 år.

Noter til årsregnskabet

14 Resultatdisponering	Moderselskab	
	2017	2016
	TDKK	TDKK
Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode	-7.857	-10.317
Minoritetsinteressers andel af dattervirksomheders	0	0
Overført resultat	-27	269
	-7.884	-10.048

15 Hensættelse til udskudt skat	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hensættelse til udskudt skat 1. januar	12.821	16.162	-12	-4
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	-1.975	-3.517	-8	-8
Årets indregnede beløb på egenkapitalen	-1.350	176	0	0
Hensættelse til udskudt skat 31. december	9.496	12.821	-20	-12

Udskudt skat er afsat med 22 % svarende til den aktielle skattesats. Udskudt skat vedrører primært anlægsaktiver, periodiseringer, tilgodehavender fra salg, igangværende arbejder og modregning af skattemæssige fremførbare underskud.

16 Garantihensættelser

Koncernen giver garanti på visse produkter og forpligter sig derved til at reparere eller erstatte varer, som ikke er tilfredsstillende. Der er indregnet andre hensatte forpligtelser på TDKK 696 til forventede garantikrav på grundlag af tidligere års erfaringer for niveauet for reparationer.

Garantihensættelser	1.398	3.029	0	0
Årets bevægelser	-702	-1.631	0	0
Andre hensættelser	1.000	0	0	0
	1.696	1.398	0	0

Noter til årsregnskabet

17 Langfristede gældsforpligtelser

Afdrag, der forfalder inden for 1 år, er opført under kortfristede gældsforpligtelser. Øvrige forpligtelser er indregnet under langfristede gældsforpligtelser.

Gældsforpligtelserne forfalder efter nedenstående orden:

	Koncern		Moderselskab	
	2017 TDKK	2016 TDKK	2017 TDKK	2016 TDKK
Gæld til realkreditinstitutter				
Efter 5 år	9.829	12.352	0	0
Mellem 1 og 5 år	4.861	3.612	0	0
Langfristet del	14.690	15.964	0	0
Inden for 1 år	1.256	1.203	0	0
	15.946	17.167	0	0
Kreditinstitutter				
Efter 5 år	2.976	4.186	0	0
Mellem 1 og 5 år	4.382	4.623	0	0
Langfristet del	7.358	8.809	0	0
Inden for 1 år	1.095	13.072	0	0
Øvrig kortfristet gæld til kreditinstitutter	67.997	69.899	0	0
Kortfristet del	69.092	82.971	0	0
	76.450	91.780	0	0
Leasingforpligtelser				
Mellem 1 og 5 år	1.601	4.971	0	0
Langfristet del	1.601	4.971	0	0
Inden for 1 år	3.370	3.370	0	0
	4.971	8.341	0	0

Noter til årsregnskabet

	Koncern	
	2017	2016
	TDKK	TDKK
18 Pengestrømsopgørelse - reguleringer		
Finansielle indtægter	-1.327	-884
Finansielle omkostninger	5.352	7.053
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	25.917	26.253
Skat af årets resultat	-1.767	-3.933
	28.175	28.489
19 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	3.012	1.789
Ændring i tilgodehavender	29.314	17.192
Ændring i andre hensatte forpligtelser	298	-1.631
Ændring i leverandører m.v.	-20.233	-381
Regulering af sikringsinstrumenter til dagsværdi	0	420
	12.391	17.389

Noter til årsregnskabet

	Koncern		Moderselskab	
	2017	2016	2017	2016
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
20 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser				
Pant og sikkerhedsstillelse				
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for realkreditinstitutter:				
Grunde og bygninger til en regnskabsmæssig værdi på	11.713	12.896	0	0
Følgende aktiver er stillet til sikkerhed for bankforbindelser:				
Ejerpantebrev på i alt TDKK 17.125, der giver pant i grunde og bygninger til en samlet regnskabsmæssig værdi af	11.713	12.896	0	0
Virksomhedspant i selskabets simple fordringer	91.634	0	0	0
Leje- og leasingforpligtelser				
Huslejeforpligtelser, uopsigelsesperiode 3-78 måneder	21.614	20.086	0	0
Leasingforpligtelser, 1-46 måneder	3.717	3.628	0	0
Andre eventualforpligtelser				
Arbejdsgarantier i forbindelse med indgåede aftaler på	9.695	27.524	0	0
Betalingsgarantier i forbindelse med indgåede lejemål på	2.927	2.927	0	0

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat i koncernen udgør TDKK 0. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at koncernens hæftelse udgør et større beløb.

Noter til årsregnskabet

21 Nærtstående parter

Grundlag

Bestemmende indflydelse

BWB Partners II K/S

Hovedaktionær

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Anpartsselskabet af 28. Juni 2012 for 2017 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C, med tilvalg af noter fra regnskabsklasse store C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Koncern- og årsregnskab for 2017 er aflagt i TDKK.

Generelt om indregning og måling

Regnskabet er udarbejdet med udgangspunkt i det historiske kostprisprincip.

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Konsolideringspraksis

Koncernregnskabet omfatter moderselskabet Anpartsselskabet af 28. Juni 2012 samt virksomheder, hvori moderselskabet direkte eller indirekte besidder flertallet af stemmerettighederne, eller hvori moderselskabet gennem aktiebesiddelse eller på anden måde har en bestemmende indflydelse. Virksomheder, hvori koncernen besidder mellem 20% og 50% af stemmerettighederne og udøver betydelig men ikke bestemmende indflydelse, betragtes som associerede virksomheder.

Ved konsolideringen sammendrages poster af ensartet karakter. Koncerninterne indtægter og omkostninger, aktiebesiddelser, udbytter og mellemværender samt realiserede og urealiserede interne gevinster og tab ved transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder elimineres.

Moderselskabets kapitalandele i de konsoliderede dattervirksomheder udlignes med moderselskabets andel af dattervirksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort på det tidspunkt, hvor koncernforholdet blev etableret.

Minoritetsinteresser

Minoritetsinteresser udgør en andel af koncernens samlede egenkapital. Årets resultat fordeles i resultatdisponeringen på den del, som kan henføres til minoriteterne og den del, som kan henføres til modervirksomhedens kapitalejere. Minoritetsinteresser indregnes til den regnskabsmæssige værdi af de overtagne aktiver og forpligtelser på tidspunktet for erhvervelse af dattervirksomheder.

Ved efterfølgende ændringer i minoritetsinteresser, hvor koncernen bevarer kontrollen med dattervirksomheden indregnes vederlaget direkte på egenkapitalen.

Leasing

Leasingkontrakter, hvor koncernen har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten (finansiel leasing), indregnes i balancen til det laveste af dagsværdien af aktivet og nutidsværdien af leasingydelse, beregnet ved anvendelse af leasingaftalens interne rente eller en alternativ lånerente som diskonteringsfaktor. Finansielt leasede aktiver af- og nedskrives efter samme praksis som fastlagt for koncernens øvrige anlægsaktiver.

Den kapitaliserede restleasingforpligtelse indregnes i balancen som en gældsforpligtelse, og leasingydelsens rentedel omkostningsføres løbende i resultatopgørelsen.

Alle øvrige leasingkontrakter betragtes som operationel leasing. Ydelser i forbindelse med operationel leasing indregnes lineært i resultatopgørelsen over leasingperioden.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiel post.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkostninger.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter indregnes første gang i balancen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter klassificeres som "Andre tilgodehavender" henholdsvis "Andre forpligtelser".

Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen, medmindre det afledte finansielle instrument klassificeres som og opfylder kriterierne for regnskabsmæssig sikring, jf. nedenfor.

Regnskabsmæssig sikring

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder kriterierne for sikring af dagsværdien af et indregnet aktiv eller en indregnet forpligtelse, indregnes i resultatopgørelsen sammen med de ændringer i dagsværdien af det sikrede aktiv eller den sikrede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket.

Ændring i dagsværdien af finansielle instrumenter, der er klassificeret som og opfylder betingelserne for sikring af forventede fremtidige transaktioner, indregnes på egenkapitalen under overført resultat for så vidt angår den effektive del af sikringen. Den ineffektive del indregnes i resultatopgørelsen. Resulterer den sikrede transaktion i et aktiv eller en forpligtelse, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen og indregnes i kostprisen for henholdsvis aktivet eller forpligtelsen. Resulterer den sikrede transaktion i en indtægt eller en omkostning, overføres det beløb, som er udskudt under egenkapitalen, fra egenkapitalen til resultatopgørelsen i den periode, hvor den sikrede transaktion indregnes. Beløbet indregnes i samme post som den sikrede transaktion.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Segmentoplysninger

Der gives oplysninger på omsætning. Oplysninger om geografiske markeder er baseret på koncernens afkast og risici samt ud fra den interne økonomistyring. Geografiske segmenter anses som det primære segmentområde. I henhold til bekendtgørelse om undtagelser fra årsregnskabsloven omfatter oplysningerne på det geografiske segmentområde alene nettoomsætningen.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå koncernen.

Igangværende arbejder for fremmed regning (entreprisekontrakter) indregnes i takt med, at produktionen udføres, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte arbejder (produktionsmetoden). Denne metode anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på entreprisekontrakten og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på entreprisekontrakten.

Serviceydelser indregnes i takt med udførelse af den service, som kontrakten vedrører ved anvendelse af produktionsmetoden, hvorved nettoomsætningen svarer til salgsværdien af årets udførte serviceydelse. Metoden anvendes, når de samlede indtægter og omkostninger på serviceydelsen og færdiggørelsesgraden på balancedagen kan opgøres pålideligt, og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele, herunder betalinger, vil tilgå koncernen. Som færdiggørelsesgrad anvendes afholdte omkostninger i forhold til de forventede samlede omkostninger på serviceydelsen.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder omkostninger til lokaler, salg og distribution samt kontorhold mv.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til virksomhedernes hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af materielle anlægsaktiver.

Resultat af kapitalandele i dattervirksomheder

I resultatopgørelsen indregnes den forholdsmæssige andel af resultat for året under posten ”Indtægter af kapitalandele i dattervirksomheder”.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med tilknyttede danske virksomheder. Selskabsskatten fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Erhvervet goodwill måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger. Goodwill afskrives lineært over den vurderet økonomiske levetid, der fastsættes på baggrund af en vurdering af bl.a. virksomhedens karakter, markedsposition, branchens stabilitet og afhængighed af nøglemedarbejdere. Afskrivningsperioden udgør 20 år.

Patenter og licenser måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger eller til genindvindingsværdien, hvor denne er lavere. Patenter afskrives over den resterende patentperiode, og licenser afskrives

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

over aftaleperioden, dog maksimalt 5 år.

Omkostninger på udviklingsprojekter omfatter gager, afskrivninger og andre omkostninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter.

Udviklingsprojekter, der er klart definerede og identificerbare, hvor den tekniske udnyttelsesgrad, tilstrækkelige ressourcer og et potentielt fremtidigt marked eller udviklingsmulighed i koncernen kan påvises, og hvor det er hensigten at fremstille, markedsføre eller anvende projektet, indregnes som immaterielle anlægsaktiver, såfremt der er tilstrækkelig sikkerhed for, at kapitalværdien af den fremtidige indtjening kan dække produktions-, salgs- og administrationsomkostninger samt selve udviklingsomkostningerne.

Udviklingsprojekter, der ikke opfylder kriterierne for indregning i balancen, indregnes som omkostninger i resultatopgørelsen, i takt med at omkostningerne afholdes.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere. Et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger reserveres i posten "Reserve for udviklingsomkostninger" under egenkapitalen. Reserven omfatter udelukkende udviklingsomkostninger, som er indregnet i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere. Reserven reduceres løbende med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives fra tidspunktet for færdiggørelsen lineært over den periode, hvori udviklingsarbejdet forventes at frembringe økonomiske fordele. Afskrivningsperioden udgør 5 år.

Materielle anlægsaktiver

Materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Renteomkostninger på lån optaget direkte til finansiering af fremstilling af materielle anlægsaktiver indregnes i kostprisen over fremstillingsperioden. Alle indirekte henførbare låneomkostninger indregnes i resultatopgørelsen.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	20 - 30 år
Produktionsanlæg og maskiner	15 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-5 år

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Kapitalandele i dattervirksomheder

Kapitalandele i dattervirksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode.

I balancen indregnes under posten "Kapitalandele i dattervirksomheder" den forholdsmæssige ejerandel af virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi opgjort med udgangspunkt i dagsværdien af de identificerbare nettoaktiver på anskaffelsestidspunktet med fradrag eller tillæg af urealiserede koncerninterne avancer eller tab og med tillæg af resterende værdi af eventuelle merværdier og goodwill opgjort på tidspunktet for anskaffelsen af virksomhederne.

Den samlede nettoopskrivning af kapitalandele i dattervirksomheder henlægges via overskudsdisponeringen til "Reserve for nettoopskrivning efter den indre værdis metode" under egenkapitalen. Reserven reduceres med udbytteudlodninger til moderselskabet og reguleres med andre egenkapitalbevægelser i dattervirksomhederne.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealisationseværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealisationseværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgsomkostninger. Nettorealisationseværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpematerialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles i balancen til amortiseret kostpris eller en lavere nettorealiseringsværdi, hvilket normalt udgør nominal værdi med fradrag af nedskrivning til imødegåelse af tab.

Igangværende arbejder for fremmed regning

Igangværende arbejder for fremmed regning vedrørende serviceydelser måles til salgsværdien af det udførte arbejde opgjort på grundlag af færdiggørelsesgraden. Færdiggørelsesgraden opgøres som andelen af de afholdte kontraktomkostninger i forhold til kontraktens forventede samlede omkostninger. Når det er sandsynligt, at de samlede kontraktomkostninger vil overstige de samlede indtægter på en kontrakt, indregnes det forventede tab i resultatopgørelsen.

Modtagne acontobetalingen fragår i salgsværdien. De enkelte kontrakter klassificeres som tilgodehavender, når nettoværdien er positiv, og som forpligtelser, når nettoværdien er negativ.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital

Egne kapitalandele

Købs- og salgssummer for egne aktier indregnes direkte i egenkapitalen under overført resultat. Kapitalnedsættelse ved annullering af egne aktier reducerer selskabskapitalen med et beløb svarende til aktiernes nominelle værdi og forøger overført resultat. Udbytte af egne aktier indregnes direkte i egenkapitalen under overført resultat.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser indregnes, når koncernen som følge af en begivenhed indtruffet senest på balance-dagen har en retslig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at der må afgives økonomiske fordele for at indfri forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gælds metode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Finansielle gældsforpligtelser

Lån, som realkreditlån og lån hos kreditinstitutter, indregnes ved låneoptagelsen til det modtagne provenu med fradrag af afholdte transaktionsomkostninger. I efterfølgende perioder måles lånene til amortiseret kostpris, således at forskellen mellem proventuet og den nominelle værdi indregnes i resultatopgørelsen som en rentekomkostning over låneperioden.

Prioritetsgæld er således målt til amortiseret kostpris, der for kontantlån svarer til lånets restgæld. For obligationslån svarer amortiseret kostpris til en restgæld beregnet som lånets underliggende kontantværdi på lånoptagelsestidspunktet reguleret med en over afdragstiden foretaget afskrivning af lånets kursregulering på optagelsestidspunktet.

Øvrige gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser koncernens pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt koncernens likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Kassekreditter".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Noter til årsregnskabet

22 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Bruttomargin	$\frac{\text{Bruttofortjeneste} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Overskudsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Nettoomsætning}}$
Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$